

DOKAZ O STAROSTI ŠENTJERNEJSKIH KONJSKIH DIRK

DR. VLADIMIR MURKO

K pripombi Slovenskega poročevalca, da je slovenski šport star šele 40 let, je treba ugotoviti, da ta pripomba ne more veljati za konjski šport, s katerim so se ukvarjali slovenski kmetje že precej delj, kar velja zlasti o konjskih dirkah na Cvenu in v Šentjerneju.

O starosti šentjernejskih konjskih dirk nas poučuje Josef Ressel v Denkschrift, izdani za stoletnico rojstva slavnega izumitelja ladijskega vijaka l. 1893 na Dunaju. Na strani 134 in 135 namreč vsebuje Resselov predlog, kako preprečiti splašenje konj, in o sredstvih, kako preprečiti njih pobeg. Ressel kot distriktni gozdar v Pleterjah je bil po lastni izjavi za svojega službovanja več v sedlu kot na trdnih tleh in navdušen jahač odličnega konja, ki pa je vsakokrat, ko je Ressel zavil na neko ravno in vodoravno cesto pri Šentjerneju, ki jo imenuje Ressel v svojem predlogu »die Rennstrasse« (dirkalno cesto), ušel in povzročal svojemu gospodarju hude

skrbi. Uredniku spominske knjige ni bilo jasno, zakaj je Ressel cesto tako imenoval in zato pripominja, da je pač Ressel to cesto tako imenoval.

Iznajdljivi Ressel je kmalu ugotovil, da je tako jahanje zanj nevarno. Ker je nekoč študiral tudi veterinarstvo, je vedel, da konji dihaajo le skozi nos. Sestavil je tako napravo na uzdi, da je mogel s potegom svilene vrvce zamašiti konju z vato obe nosnici, nakar se je takoj umiril, ker mu je postalo dihanje pretežko. V predlogu je seveda natančnejši opis tega izuma, ki bi se dal po Resselovih besedah še izpopolniti. Vendar mu je tudi v tej obliki služil ves čas njegovega službovanja v Pleterjah, ne da bi ga bila doletela najmanjša nezgoda.

Ker je Ressel služboval v Pleterjah od 16. marca 1817 do konca leta 1820, izum pa je izdelal na začetku svojega službovanja, izhaja iz tega, da so šentjernejske konjske dirke prirejali že vsaj l. 1817, verjetno pa že prej, če je že tedaj obstajala posebna »dirkalna cesta«.

GASILSKE MOTORNE BRIZGALNE, AVTOMOBILE,
CEVI, APARATE, SIRENE, LESTVE IN VSE DRUGE
GASILSKE POTREBŠČINE NUDI PO ZMERNIH CENAH

GASILSKI SERVIS LJUBLJANA

PRESERNOV TRG 3 — TELEFON 21 - 457

